

כיצד פרק שני יבמות

כב.

עין משפט גזר מצוה

ל' א מ"י פ"א מהל'
אישות הלכה ו סמג
לארץ קי טושיע אה"ע
סימן טו עט"י י:
ל' ב מ"י שם טושיע
שם עט"י ד:
ל' ג מ"י שם וטור ש"ע
שם עט"י טו:

ב' ד מ"י שם טושיע שם:
מ"א ה מ"י פ"ד מהל'
אישורי ביאה הלכה
יב טושיע י"ד סימן רטט
עט"י ח:
ג' ו טושיע שם עט"י
ח:

ג' ז מ"י פ"ג מהלכות
עדות הלכה ו טושיע
ח"מ סימן לג עט"י יא
וטושיע י"ד סימן רטט
עט"י ח:

ג' ח מ"י שם ופ"ד
מהל' אישורי ביאה
הלכה יא טושיע שם:
ג' ט מ"י פ"א מהל'
יבוס הלכה ו סמג
עשין נא ולאין קא טור
ש"ע אה"ע סימן קמ עט"י
ח:

ג' י מ"י שם הל' ג
טושיע שם שם קטו
עט"י ז:

ג' י"א מ"י פ"ה מהלכות
ממרים הל' ט טור
ש"ע י"ד סימן רמא עט"י
ח:

ג' י"ב מ"י שם ופ"ה
מהל' יבוס הלכה ד
טושיע אה"ע סימן קטו
עט"י ז:

ג' י"ג מ"י פ"א מהלכות
יבוס הלכה ו טור
ש"ע אה"ע סימן קמ עט"י
ח:

תוספות ישנים

מעידין לכתלה ומ"ש
מעריכות. ופי' הקונט'
לדקמן אמרי' נשא אחותו
מן האם יוצא והכא אמרי'
ומעידין לכתלה. ומימה
לשני שנה ונשא דגבי עדות
לא שייך ה"א טעמא דשמח
יאמרו בלאו מקדושה
חמורה לקדושה קלה ולהכי
מעידין אצל גבי עדות יוצא
שלא יאמרו בלאו מקדושה
חמורה לקדושה קלה. וי"ל
דקא בעי משום דאמרינן
לקמן (א') טעמא משום
דלמי לחלוףי וחסן כן היה
לנו לגזור בעדות כמו
ערוה: יבוס מפטר פטר.
מדאמרינן לקמן וכן אין לו
ענין עליו ואיירי הכא
תלמודא כאלו ידע הדרשא
לקמן אע"ג דלקמן קאמר
מכל מקום לאמרי' מאי כן
דקך התלמוד בכמה
מקומות:

שניות דרבי חייה יש להן הפסק או לא. תימה ללעיל תנא דכלת
כן זנו אסורה עד סוף כל הדורות ודומה לכ"ש בת בן
זנו עד סוף כל הדורות שהן קורבי עמלו ולא מחמת קדושין וי"ל
דכלת בן זנו יש (ה) לאוסרו שהן בני ירושה ושכיחא גביה אצל בת
בני צניס לאו בת ירושה היא ולא
שכיחא גביה:

ערוה אצל מבורה. תימה ללעיל
קאמר דטעמא דגריס שלא
יאמרו זאלו מקדושה כו' והכא משמע
טעמא משום דאמרי' לאיחלופי בישראל
כדפי' בקונטרס וכן צפ' נושאין (לקמן
דף טז: וס) משמע דטעמא משום
איחלופי גבי בני יודן אמתא
איסתחורו שרא להו רב אחא בר יעקב
למינסב נשי דהדי וקאמר מן האם
ולא מן האב כולי עלמא לא פליגי
דאסור מן האב ולא מן האם כולי
עלמא לא פליגי דמותר כי פליגי מן
האב ומן האם ואי משום שמא יאמרו
אמאי שרי התם מן האב ומן האם
אצל אי משום איחלופי ניחא דכיון
דאיכא נמי דאז לא אתי לאיחלופי
דבאר אב שדי להו וממריס' אין להם
קורבת אב דכתיב ורמתם סוסים
וזמתם ולא שייך למיגזר אטו ישראל
ויש לומר דהני תרי טעמי זריכין
דבקורבת אב שהיו אסורין קודמס' לא
שייך טעמא לאיחלופי שהכל יודעים
דרחמנא אפקריה לזרעיה כגון אשת
אביו לרבי עקיבא ואחות אביו לרבי
אליעזר דאמר צפ' ד' מיתות (סנהדרין
דף נח.) על כן יעוצ איש את אביו ואת
אמו ר' אליעזר אומר אחות אביו ור"ע
אומר אשת אביו הוי טעמא שלא
יאמרו כו' אצל אשת אביו לרבי
אליעזר ואחות אביו לרבי עקיבא שרי
דלא משום שמא יאמרו איכא ולא
משום איחלופי איכא אצל עדות שמנד'
אש שלא היו אסורות קודמס' לא לאסור
משום איחלופי דמשום שמא יאמרו
ליכא והא דאמר בפרק ד' מיתות (ג'
ס) נשא אחותו מן האם יוצא היינו
משום איחלופי דשמא יאמרו ליכא שלא
היו נאסרות בגיטות ומן האב יקיים
דמשום איחלופי ליכא צדד אב
כדפרישית והיינו טעמא נמי דאמר
אחין מן האם לא יעידו לכתלה
דלמא אתי לאיחלופי אצל מן האב
יעידו לכתלה: **ב"י** שיש ר' אה מ"א
זוקק אשת אחיו. בגמרא מפרש
לאמרי' ממזר וא"ת מרישא שמעינן לה
בת ישראל לנתיב וממזר דחוללת ולא
ממייצמת ויש לומר דאי מהתם הוי
אמינא כששניהם ממזרים אצל כשאחיו
המת כשר אין אחיו ממזר זוקק אשתו:
פשיטא אחיו הוא. תימה אמאי
פשיטא ליה הא אינטריך

שפיר לאשמעינן דמייצבי כריתות הוי
אחיו ולא ממעטינן ליה למי שיש
אישות לאצין זה כדפריך לקמן
לשנוי דאינטריך משום דהוי ילפינן אחיה
דלא נימא דילף אחיה מבני יעקב דלא
דבר פשיטא דזוקק נמי ליבוס ומשני
דפריך ואחיו הוא לכל דבר דהיינו
לירשו וליטמא לו פשיטא אף על גב דהוי
כ"ש לשאר דברים:
מאי

הנך תרתי דדמיין להדין כחדא חשיב להו
והא שיתסרי והא מכל מקום לדידי חזוין לן
דכתיבן לאיסורא אמר ליה וליטעמך אי
הוה כתיב להיתירא מי הוות סמכת עלייהו
דמר בריה דרבנא מי חתים עלייהו השתא
נמי דכתיב לאיסורא לאו מר בריה דרבנא
חתים עלייהו תני דבי רבי חייה "שלישי
שבבנו ושבתו יושבבן אשתו ושבתת
אשתו שניה רביעית שבחמיו ושבתתו
שניה א"ל רבינא לרב אשי מאי שנא למעלה
דקחשיב לה לאשתו ומאי שנא למטה דלא
קחשיב לה לאשתו דאיסורא מכה
אשתו קא אתי חשיב לה למטה דאיסורא
לאו מכה אשתו קאתי לא קחשיב לה והא
[א] בן אשתו ובת אשתו דאיסורא מכה אשתו
קאתי ולא חשיב לה איידי דתנא שלשה
דורות למטה [ב] ידידה ולא חשבה תנא נמי ג'
דורות למטה ידידה ולא חשבה א"ל רב אשי
לרב כהנא ישניות דבי רבי חייה יש להן
הפסק או אין להם הפסק ת"ש דאמר רב ד'
נשים יש להם הפסק ותו לא דלמא כי קאמר
רב לההיא מתניתא ת"ש שלישי רביעית
שלישי ורביעית אין טפי לא דלמא משלישי
ואילך מרביעי ואילך אמר ליה רבא לרב
נחמן חזי מר האי מרבנן דאתא ממערבא
ואמר בעו במערבא גזרו שניות בגרים או לא
גזרו שניות בגרים אמר ליה השתא ומה ערוה
גופה ה"א לאו שלא יאמרו באין מקדושה
חמורה לקדושה קלה לא גזרו בהו רבנן
ישניות מובעיא אמר רב נחמן גרים הוואיל
ואתו לדין נימא בהו מלתא אחין מן האם לא
יעידו ואם העידו עדותן עדות אחין מן האב
מעידין לכתחלה ואימור אמר אפילו אחין
מן האם נמי מעידין לכתחלה ומ"ש מעריות
ערוה לכל מסורה (ג) עדות לבית דין מסורה
ה' הוגר שנתגייר כקמן שגולד דמי: **בתנ"י**
במי שיש לו אח מכל מקום זוקק את אשת
אחיו ליבוס ואחיו הוא לכל דבר חוץ ממי
שיש לו אח מן השפחה ומן העובדת כוכבים
'מי שיש לו בן מכל מקום פוטר אשת אביו מן
היבוס יחייב על מכתו ועל קללתו ובגו לכל
דבר יחייב ממי שיש לו בן מן השפחה ומן
העובדת כוכבים: **ג'מ'** מכל מקום לאתויי מאי
אמר רב יהודה ב' לאתויי ממזר פשיטא אחיו
הוא מהו דתימא לילף א' אחיה אחיה מבני
יעקב מה להלן כשרין ולא פסולין אף כאן
כשרין ולא פסולין קמ"ל (ד) ואימא הכי נמי כיון דלענין יבוס מיפטר נפטר

מזיקק
(דף כג.) לרבי יוסף בר יהודה ואימא למי שיש
אישות לאצין זה כדפריך לקמן לשנוי דאינטריך
משום דהוי ילפינן אחיה דלא נימא דילף אחיה
מבני יעקב דלא דבר פשיטא דזוקק נמי ליבוס
ומשני דפריך ואחיו הוא לכל דבר דהיינו
לירשו וליטמא לו פשיטא אף על גב דהוי
כ"ש לשאר דברים:
מאי

(א) [בינה ה': ג] [לקמן
מח: סג: טז: בסורות מח.].
(ג) [לעיל ח: ז' צ' קי:].
(ד) [עיי' תוספות סוטה טו.
ד"ה חו.]. (ה) [אמס רש"י].
(ו) [דף כ"א: ג.]. (ז) [לעיל כ"א:].
(ח) [ב"מ: א' נכר: ט]. [ע"ז:].
(י) [שם: ט]. [שם:].
(ט) [ב"מ: א' ונכר:].
(מ) [ב"מ: א' ונכר:].
(ט) [ב"מ: א' ונכר:].

גליון הש"ס
גב' הוואיל ואתו לדין.
שבת פ"א ע"ב ופ"ג:

הגהות הב"ח
(א) תוס' ד"ה שניות וכו'
לאוסרה יותר שכן בני
ירושא:

הגהות הגר"א
[א] גב' בן אשתו ובת
אשתו. נ"ב ג' הרמב"ם זנו
ובתו דאסורה כו' ופי'
מכה כו' שכל ד' מינה
אסור (ועמ"ש רבינו
ב"ה"ע סימן טו ס"ק ג).
[ב] שם למטה ידידה כו'
למטה ידידה. נ"ב גירסת
הרמב"ם להפך איידי דמי
כו' למטה ידידה כו' למטה
ידידה:

מוסף רש"י
אחיה אחיה מבני
יעקב. כי ישבו אחים,
שם עשר אחים בני אביו
(לעיל ז' ד).

מפרש: ואחיו לכל דבר. מפרש בגמ' (ט)
שפחה ועובדת כוכבים ולדה כמות
ובתרה אזיל כדילף בגמ' (י) על מכו
ועל קללו. אם הכה או קלל את
אביו חייב מיתה: **ג'מ'** מדלענין יבוס
מיפטר. את אשת אביו מיבוס פוטר
כגון אם היה לו בן ממזר ונשא
אשה ומת ולא ילדה לו פטורה מן
היבוס בשביל הממזר בן צעלה
כדילף לקמן (ז) אין לו ענין עליו:
מזיקק